

## **Comentariul operei Vlaicu-Voda de Davila Alexandru - partea a patra**

Bun diplomat, incheaga aliante cu tarile ortodoxe din sudul Dunarii, pe care le consolideaza prin legaturi de sange, casatorind-o pe Cristina cu Strasimir, craiul Vidinului, si hotarand unirea Ancai cu Simon Staret, kralul Serbiei, pentru a putea stavili pretentiile teritoriale ale lui Ludovic si expansiunea catolicismului si pentru a recastiga astfel independenta tarii. Din ratiuni politice superioare impiedica deci casatoria Ancai cu Mircea Basarab, putand fi comparat astfel cu Cezar, zugravit de Shakespeare.

Inteligentei si clarviziunii sale politice si diplomatice i se adauga arta de a iesi din incurcatura, viclenia procedurala dar si spiritul de actiune, tenacitatea. Astfel, domnul, aparent supus, slugarnic si fara personalitate, de la inceputul piesei, se dovedeste dinamic si aprig cu doamna Clara, careia ii dezvaluie in fata sfatului tarii toate actiunile dusmanoase si-i dejoaca planurile. Demn, i se adreseaza lui Kaliany astfel: "Tu la Ludovic vei merge: ii vei spune craiului/ Ca n-a fost si nu e voda Vlad vasalul lui; Ca nu mai domneste sluga lui in Tara Romaneasca./ Ci eu, care-am ars in flacari Alba Iulia craiasca;/ C-amandoi ne-om intelege dupa placul meu si-al lui; De-o vrea pace, pace fie; iar de-o ea razboi..." Aceste ultime versuri suna ca un avertisment si ne amintesc de "Scrisoarea III" de Mihai Eminescu.

Patriotismul lui Vlaicu-Voda se manifesta si in respectul pe care il acorda obiceiurilor strabune si datinii, in lumina admirabilei definitii date de spatarul Dragomir "... Datina e legatura/Sfanta dintre domn si tine..."

Opusa lui Vlaicu, doamna Clara inchina tara regelui maghiar, ale carui interese le slujeste, accentueaza dependenta tarii si lezeaza sentimentele poporului, sustinand propaganda catolica in Tara Romaneasca Nelipsita de insusiri politice, le subordoneaza telurilor ei, pretextand modernizarea rapida a tarii si negand traditia. Energica darza perseverenta cu o vointa de fier, doamna Clara se manifesta exploziv, isi comunica ambitia si isi exteriorizeaza darzenia printr-un limbaj plin de trufie: "Eu vreau, eu poruncesc", inscriindu-se in galeria unor tipuri feminine voluntare ca Vidra saudoamna Chiajna. Trufasa si orgolioasa, lipsita oarecum de tact si cu mai putine insusiri diplomatice decat Vlaicu, in sensul ca-si deconspira mai usor planurile, deoarece nu dispune de iscusinta si de arta de disimulare a domnului, stie sa-si aleaga mijloacele de lupta impotriva lui Vlad Cruda si autoritara, violenta chiar, prin intrigi bine intretesute, cauta sa-l piarda pe Vlaicu, speculand deruta boierilor si sentimentele lui Mircea pentru Anca.

Ruman Grue, desi nu rosteste un cuvant pe scena, este simbolul devotament, dragoste fata de domn si fata de tara si putere de sacrificiu, specifica dintotdeauna poporului roman.

Merite are piesa si prin modul in care zugraveste, in mod diferentiat, grupul boierilor. Daca unii sunt

foarte hotarati (banul Miked, spatarul Dragomir, Groza Costea Musat s.a), cei mai multi -sovaitori, prin atitudinea lor facand jocul doamnei Clara invaluit intr-o aura enigmatica si romantica ne apare tanarul Mircea diametral opus eroului prezentat de Mihai Eminescu in "Scrisoarea III", ceea ce s-ar putea explica prin tinereatea lui.

Drama Vlaicu-Voda se impune si prin calitati poetice, chiar daca versificatia sufera de unele imperfectiuni. Versul este lung, de 15-16 silabe, in general retoric si patetic, dar unele replici sunt scurte, sententioase, chiar dure. Vocabularul este bogat, expresiv, cu un colorit usor arhaic, subordonat necesitatii realizarii tentei istorice si mesajului inaltator al dramei, contribuind, alaturi de structura compozitionala de evolutia conflictului dramatic si de complexitatea personajelor principale, la realizarea uneia din capodoperele dramaturgiei istorice romanesti.